Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 30 вересня 2008 року № 40 (256)

ІДОЛІВ ТОТАЛІТАРИЗМУ – НА СМІТНИК ІСТОРІЇ

"Конгрес Українських Націоналістів звертається до КМДА з проханням дозволити демонтаж пам'ятників "тоталітарних часів". "Ми звертаємося до голови КМДА Леоніда Черновецького з проханням дозволити Конгресу Українських Націоналістів виконати Указ Президента "Про заходи у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932–1933 років в Україні" та демонтувати пам'ятники та пам'ятні знаки, присвячені особам, причетним до організації і здійснення Голодомору 1932–1933 років в Україні", – сказав Голова секретаріату КУН Степан Брацюнь.

Зокрема, націоналісти хочуть знести пам'ятник Леніну на Хрещатику, пам'ятник Косіору по вулиці Артема, пам'ятник Щорсу на перетині Бульвара Шевченка та вул. Комінтерну та пам'ятник Петровському на Європейській площі. "У нас є домовленості з будівельною компанією, котра погодилася виступити підрядником у демонтажі цих пам'ятників, аби в подальшому ці пам'ятники продати", – зазначив Брацюнь.

"Ми маємо раз і назавжди позбавити столицю комуністичних вождів, так, як це зробили країни Прибалтики", – наголосив Голова секретаріату КУН Степан Брацюнь.

За словами політика, Конгрес вже ініціював продаж ленінів, косіорів та петровських з аукціону, однак влада Києва таку ініціативу відкинула. "Ми звертаємося до голови КМДА надати нам дозвіл на демонтаж та подальший їх продаж", – сказав Брацюнь.

"Виручені кошти з продажу пам'ятників ми плануємо направити на ремонт дитячих лікарень", – акцентував Степан Брацюнь.

ДО ЧИТАЧІВ

Час невблаганний. Здається, зовсім недавно мені було довірено очолювати газету "Нація і держава", однак відтоді пройшло вже майже три роки.

Так сталося, що доведеться розлучатися з редакційним колективом, з яким ми спільно творили націоналістичну газету. Доведеться розлучатися з газетою, котра стала близькою і рідною. Адже далеко не кожному редакторові поталанило так, як мені – практично все, що ми друкували на сторінках "Нації і держави", співпадає з моїми поглядами як громадянина і редактора. (Журналісти і редактори знають, як це важко, коли доводиться "нагинати" себе, пишучи чи друкуючи те, проти чого протестує єство).

Вдячний Голові КУН Олексієві Івченку за надану можливість робити газету, яка відповідає моїй політичній позиції. Також вдячний голові Секретаріату КУН Степанові Брацюню і заступнику Голови КУН Володимиру Борейчуку за плідну і конструктивну співпрацю. Радий, що працював у гарному, дружному колективі. Переконаний, що високі традиції "Нації і держави", закладені моїм попередником Миколою Гуком і підтримані нинішнім редакційним колективом, будуть гідно продовжені.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
головний редактор
"Нації і держави"

ВІТАЄМО!

ЖИТТЯ ПРОЖИТЬ – НЕ ПОЛЕ ПЕРЕЙТИ...

27 вересня Голові Всеукраїнського Братства ОУН-УПА виповнилося 84 роки, сповнених тривог, радощів і високих злетів людського духу, присвячених одній святій меті – боротьбі за незалежну Українську Державу. З першою заповіддю "Декалогу українського націоналіста" в серці М.Зеленчук пройшов через все своє свідоме життя: "Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї". Кріпили ці слова його дух у часі боротьби за звільнення України від хижих загарбників різних мастей, додавали сил під час підступного арешту 8 травня 1955 року, плекали віру у правильності обраного шляху під час слідства, коли вороги різними способами схиляли його до зради та відречення від ідеї, цементували його дух у смертній камері, де три з половиною місяці чекав виконання смертного вироку, а також у мордовських таборах суворого режиму, де відкарався довгих 16 літ і 8 місяців.

З початком "перебудови" М.Зеленчук активно включається в політичне і громадське життя, створює та очолює Всеукраїнське Братство ОУН-УПА, де служить Україні донині.

Спілкуючись з М.Зеленчуком, вражаєшся його живому розуму, добродушності, здоровому гумору, а ще... ненаситному прагненню до знань: куди не кинеш оком – всюди книги...

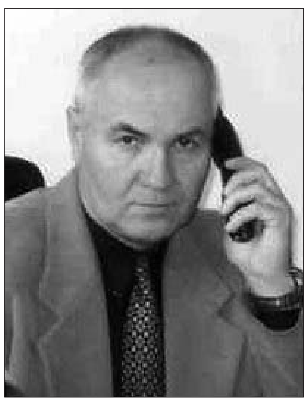
– Михайле Юрковичу, бачу у Вас багато книг... Любите читати?

– До книги, до знань мене тягнуло змалечку. Я дуже хотів ходити до школи, чим завдавав немалого клопоту своїм батькам, бо постійно просився в них відправити мене до школи. Коли ж батько дав мені гроші для закупівлі шкільного приладдя, я пішов до крамниці і попросив "зошит для руського письма", адже мої краяни "за Польщі" називали себе "русинами"... Продавець посміхнувся і сказав, що тепер треба говорити не "руське" письмо, а українське, бо край наш зветься тепер Україною, а колись називався Руссю. Я на все життя запам'ятав слова мудрого чоловіка...

Закінчення на 2-й стор.

ПОСТАТЬ

Роман ЯКОВИНА: "МОЇ ЖИТТЄВІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВАНІ НА ХРИСТИЯНСЬКІЙ МОРАЛІ, ВЗАЄМОПОВАЗІ ТА ОБ'ЄКТИВНОСТІ"

Роман Яковина належить до невеликої когорти прикарпатських політиків (та й не тільки), яким притаманна непохитність переконань і відданість ідеї. Свідчення цього – той факт, що Роман Павлович, попри кон'юнктуру часу, ще з 1994 року належить до членів Конгресу Українських Націоналістів. А запитання про те, чи не виникало бажання вступити в якусь "вигіднішу" для нього партію, його щиро дивує. Він по справжньому вірить у силу українського націоналізму, тому не змінює партій і переконань. На рахунку Романа Яковини чимало добрих справ. Попри те, що може багато цікавого розповісти, з пресою спілкується доволі рідко. Сьогодні пропонуємо вашій увазі відверту розмову з депутатом Івано-Франківської обласної ради (фракція "Національний вибір"), членом головного проводу КУН Романом Яковиною.

– Понад 14 років Ви в Конгресі Українських Націоналістів – партії, яка з часу її заснування й донині залишається "ненадійною" для українських неприятелів. Чи бувало, що Ваша партійність шкодила кар'єрному росту, бізнесу тощо?

– Якщо розглядати нашу партійну структуру з точки зору деяких представників сучасного державного керівництва, то, справді, її умовно можна назвати ненадійною. На жаль, у вищих ешелонах влади маємо небагато українців, а чужинці часто-густо не дорожать національними цінностями і негативно ставляться до людей, які стоять на позиціях відродження національної культури, мови, мистецтва, мають своє бачення розвитку економіки, виборчої системи, державотворення, зовнішньої та внутрішньої політики тощо.

Закінчення на 7-й стор.

ЖИТТЯ ПРОЖИТЬ – НЕ ПОЛЕ ПЕРЕЙТИ...

Михайло ЗЕЛЕНЧУК

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Трішки "набравшись розуму", почав цікавитися історією України, та не було на той час достатньо літератури для задоволення своїх духовних потреб... Коли ж включився в просвітницько-культурний рух і у віці 14-ти років став членом "Просвіти", тоді відкрився ширший простір для знань...

– Яка подія найбільше запам'яталася Вам у житті?

– Мабуть, друге моє народження... Маю на увазі скасування смертної кари. Три з половиною місяці щодня у камері смертників я чекав виконання вироку! Це був час надзвичайної напруги нервів... Я, як і всі мої побратими по зброї, був готовий до смерті, адже багато моїх друзів, щоб не потрапити живими в руки ворога, пострілялися самі... Мене ж заарештували обманом, підсипавши в їжу наркозу.

Коли мене востаннє виводили з камери смертників, то начальник тюрми прошепотів на вухо: "Не бійтеся! Вам скасували кару смерти." Я ж йому не повірив, подумав, що це чергова чекістська провокація. Не повірив і офіцеру, який зачитав документ про заміну смертної кари на 25 літ лагерів суворого режиму... Переконався тільки тоді, коли прочитав сам.

– За вікном – рясний дощ… Люди ховаються під парасольками, в теплих домівках… Як Ви переживали негоду в холодному, оголеному лісі, переслідувані з усіх боків ворогом?

– Чи ж одна у нас була така осінь... Ходили мокрі, голодні не було де ні висушитися, ні погрітися... Боялися навіть близько приступи-тися до рідної хати, щоб не бути зауваженим ворогом чи провокатором і не накликати біди на родину... А як то нам жилося в криївках? Хіба легко жити під землею, не бачучи сонця, без ковтка свіжого повітря? Часто почувалися похороненими заживо... Все з Богом перебулося, все пережилося...

– Яким Ви бачите майбутнє України?

– Бачу Україну такою, за яку ми боролися, за яку полягли мої друзі: справді незалежною господинею у власній хаті, сильною, багатою, могутньою. Щиро вірю у її велике майбутнє – недаремно ж стільки крові пролилося...

А ще бачу майбутнє України у її підростаючому поколінні. Прикро читати в пресі і слухати по телевізору повідомлення про те, що серед молоді зростає кількість алкоголіків... Гине молода, здорова сила – надія і цвіт нації!

У нас вперше появився самогонний апарат у 1940-му році. Статечні ґазди жертвували останніми припасами жита заради оковитої: почалися бійки між сусідами, односельцями, родичами. Бували навіть такі ганебні випадки, коли весілля йшло війною на весілля... Люди ніби дурману наїлися. Така ситуація тривала до 1941-го. Коли ж ОУН зорганізувала молодь для боротьби, почали проводитись ідеологічні та військові вишколи, все припинилося.

Я завжди рекомендував політичним партіям створювати в містах та селах осередки, які б гуртували довкола себе молодь, вишколювали її в національному дусі, вчили берегти своє здоров'я для здоров'я нації, а отже, закладалась би основа для майбутнього нашої держави.

– Спасибі Вам за цікаву розмову! Щиро вітаю з днем народження! Бажаю довгих літ життя та плідної праці на ниві Української Державності. Будьте здоровими, як джерельна карпатська вода, і нехай Господь благословить Вас і допоможе у всіх Ваших Чинах!

Розмову вела
Світлана ДЯКУН,
колишній референт з пропаганди
Всеукраїнського
Братства ОУН-УПА

У глибокому смутку повідомляємо, що 22 вересня 2008 р. у Львові на 89-му році життя відійшов у вічність

Григорій ВАСЬКОВИЧ – "Вак", "Вимога", "Б.Занкович"

Довголітній провідний член ОУН, близький співпрацівник сл. пам. Провідників ОУН С.Бандери, С.Ленкавського й Я.Стецька, професор педагогіки і декан УВУ, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, один із засновників ТУСМ ім.М.Міхновського, заслужений педагог і довголітній член Виховної Ради Спілки Української Молоді, відомий громадський діяч

Г.Васькович народився 12 грудня 1919 р. в с.Розтічках Долинського р-ну Івано-Франківської области. Гімназійну освіту розпочав у Рогатині, 1936 року переїхав на навчання до Львова. З березня 1937 р. – член ОУН. З першим приходом большевиків на Західну Україну виїжджає до Кракова, де став працювати в паспортно-технічному відділі ОУН під керівництвом В.Кука-Леміша, відділ виготовляв документи для зв'язкових і учасників Похідних груп.

У той час відбулося особисте знайомство зі С.Бандерою, Р.Шухевичем та іншими чільними націоналістами. В серпні 1941 року Г.Васькович повернувся до Львова, успішно й глибоко конспіративно продовжував працювати в документально-технічному і вишкільному секторі, готувався до праці у підбольшевицькій дійсності. З особистого наказу Командира УПА Р.Шухевича-Т.Чупринки був призначений до "Групи 33", яка на початку 1944 р. для особливих завдань під керівництвом М.Лебедя виїхала через Чехословаччину на Захід.

Опинившись у таборі біженців в Інсбруку, Г.Васькович записався до української гімназії й інтенсивно готувався до матуральних іспитів, які склав у березні 1946 р. Відтак переїхав до Мюнхена і вступив на філософський факультет УВУ. Г.Васькович паралельно, на особисте доручення С.Бандери, працював й у технічному відділі ОУН.

1950 р. Г.Васькович закінчив навчання в УВУ, захистив докторську дисертацію і став працювати в реабілітаційному центрі біля Міттенвальду. Водночас був активним у студентському русі, був співзасновником і головою ідеологічної студентської організації ТУСМ ім.М.Міхновського, видавав журнал "Фенікс", допомагав відновлювати Спілку Української Молоді в еміграції.

На пропозицію С. Ленкавського Г. Васькович у 1951 р. став членом Проводу ЗЧ ОУН, де на нього було покладено різні відповідальні функції: він вів підготовку до організаційних конференцій, працював у секретаріаті Проводу, відповідав за кадрові питання й на нього покладено завдання фінансового референта. Г.Васькович займався також публікаціями ОУН, працював у видавництві "Українського самостійника" (1951–1954).

З його ініціативи розпочато будівництво штаб-квартири ОУН у Мюнхені на вулиці Цепелінштрассе, де від 1954 р. розмістилися різні установи, в тому числі редакція "Шляху перемоги", дирекція видавництва "Ціцеро" й централя Антибольшевицького Блоку Народів. В тому часі Г.Васькович, який тривалий час керував видавничою сферою Проводу ОУН, займав також посаду Голови Теренового Проводу Німеччини.

Після розколу т.зв. опозиціонерів-"двійкарів" від ОУН-революційної навесні 1954 р. С.Бандера просив Г.Васьковича перебрати важливу референтуру т.зв. Крайових зв'язків, яку він очолював аж до 1959 року. Заслугою Г.Васьковича є поява дуже цінної серії з сімох томів "Бібліотеки Українського Підпільника" (БУП).

Г.Васькович був 1964 року серед організаторів ремісничої бурси для української молоді в Штутгарті, відтак з ініціативи освітнього Товариства "Рідна школа", спершу як заступник Голови, а відтак уже як Голова Управи, організує в Мюнхені український інтернат й пише для нього освітню і виховну програму, а також організує купівлю власного будинку для інтернату.

Від 60-х років Г.Васькович складає різні вишкільні курси на історичні й ідеологічно-політичні теми, читає лекції з психології та педагогіки виховникам СУМ у різних країнах діаспори, він послідовник виховного ідеалу проф.Г.Ващенка. Засновує для нового покоління студіюючої молоді "Інститут суспільно-політичної освіти" (ІСПО) і видає серію виховних матеріалів для позаочного навчання.

З 1965 року Г.Васькович працює як викладач в УВУ і проходить усю академічну драбину – від лектора до професора психології й педагогіки та декана філософського факультету УВУ, редагує і видає наукові публікації УВУ. Він автор фундаментального дослідження "Шкільництво в Україні 1905–1920" та габілітаційної праці "Кершенштайнер і українська педагогіка", які побачили світ в Україні 1996 року.

1994 року проф.Г.Васькович із дружиною Надією рішають на постійно повернутися в Україну і поселяються в Києві. Внаслідок бандитського нападу й побиття у грудні 1996 р., виновників якого донині не виявлено, Г.Васькович стає інвалідом і виїжджає на лікування до Мюнхена. 2006 року повертається знову в Україну і останні роки проживав із дружиною у Львові, де перебував під дбайливою опікою лікарні ім.Митрополита А.Шептицького.

Г.Васькович 1954 р. одружується з вдовою Надією Шупер-Демчук, яка з першого подружжя принесла в нову родину троє дітей – Богдана, Христину й Романа Шупера, і збільшує родину ще двома синами – Юрієм і Андрієм Васьковичем.

З відходом сл.пам. Г.Васьковича ОУН й українська патріотична громада втрачають палкого патріота України, провідного члена революційної ОУН, талановитого організатора, видатного педагога й відданого працівника на культурно-освітній ниві. Він усе своє життя присвятив самопосвятній службі революційній боротьбі за визволення України та вихованню нового покоління свідомої і жертовної молоді.

Родина сумує за втратою улюбленого чоловіка та дбайливого батька й діда. Нехай Його прах спочиває в українській землі, яка завжди була в епіцентрі його життя і творчої діяльности.

Просимо всіх про молитви за спокій душі великого Сина України.

Вічна йому пам'ять!

Провід ОУН (р)
Київ

Конгрес Українських Націоналістів з глибоким сумом повідомляє, що відійшов у вічність видатний українець, один із провідних членів ОУН (р) Григорій Васькович.

Палкий патріот України Григорій Васькович усе своє життя присвятив боротьбі за Українську державу. З його відходом Україна втратила одного із своїх найвірніших синів.

Висловлюємо глибоке співчуття рідним і близьким Григорія Васьковича.

Вічна пам'ять.

Конгрес Українських
Націоналістів

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

ДЕЯКІ ВІЗІЇ НА ПЕРСПЕКТИВУ

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ,
"Нація і держава"

"І тут, і всюди – скрізь погано"

Схоже на те, що в українському політичному житті виникла патова ситуація. Жоден з трьох ймовірних сценаріїв, які прогнозуються, так чи інакше не влаштовує основних політичних гравців.

Варіант перший. Збереження існуючої коаліції плюс Блок Литвина є малоймовірним, оскільки, навіть якщо формально він буде проголошений, це не зніме головного протиріччя – між В.Ющенком і Ю. Тимошенко. Юлія Володимирівна відчула смак найвищої влади, і тепер ніщо не зможе її переконати відмовитися від боротьби за президентський пост – навіть якщо гіпотетично припустити, що буде переписана Конституція, і основні владні повноваження перейдуть до прем'єра. Адже в цій країні Основний закон можна переписувати "під себе" скільки завгодно – залежно від розвитку ситуації, а тому й можна прогнозувати, що зміни до Конституції, про які йде мова вже не один місяць, виявляться далеко не останніми і її потім знову можна буде переписати, але вже під президента (якщо ним, звичайно, стане Ю.Тимошенко). Відтак, така коаліція, якщо навіть і буде проголошена, продуктивною навряд чи стане, а її формальне існування спрацьовуватиме на користь Тимошенко, яка в притаманній їй манері "валитиме" все на Президента і його Секретаріат як на основних винуватців ймовірної кризи. При цьому не можна виключати, що ключові питання в парламенті БЮТ голосуватиме синхронно з Партією регіонів. Сумнівно, що такий розклад може влаштувати Віктора Ющенка і ту частину "Нашої України", яка його підтримує.

Варіант другий. Коаліція у складі Партії регіонів і БЮТ є доволі обтяжливою для обох партнерів, оскільки Януковичу і Тимошенко разом бути надто некомфортно. По-перше, є спірні моменти (НАТО, двомовність, політика на російському напрямку), щодо яких доведеться шукати якісь компроміси. Але для обох сторін це загрожуватиме втратою частини електорату – небажаючі "поступатися принципами" є в обох таборах. По-друге, важко уявити, що "донецький" Віктор Федорович віддасть роль "першої скрипки" у коаліційному оркестрі дніпропетровській "вискочці". Сказане тут стосується не лише політичних, а й бізнесових питань. По-третє, в силу певних причин Янукович змушений грати роль економічного ліберала – на відміну від Тимошенко, яка віддає перевагу державному авторитаризму російського зразка. Важко уявити, як можна буде порозумітися за подібного підходу до економічних питань.

Варіант третій. Перевибори. Втрачають усі ключові гравці. На політичному парламентському полі з'являються кілька нових. Можливе деяке посилення Литвина. Перевибори – це найгірший варіант для Тимошенко, яка в такому разі однозначно втрачає прем'єрське крісло. Для Януковича такі вибори гіпотетично можуть принести прем'єрство, однак у такому разі він однозначно програє президентські вибори, бо проти нього змагатимуться Ющенко і Тимошенко. При теперішньому ж розкладі Янукович апріорі не залишається в меншості, а продовжує "дружити" з Тимошенко проти Президента, і тому можливі варіанти з президентським постом – повноваження глави держави спільними зусиллями Партії регіонів і БЮТ можуть бути істотно обмежені, після чого президентське крісло (принаймні, на якийсь час) перестане бути таким бажаним, а відтак спікерський і прем'єрський пости можна буде розділити на двох.

Крім того, останній варіант вимагатиме від основних учасників значних фінансових зусиль, що, зрозуміло, створює додаткові ускладнення.

Який же вихід? І як чинитиме Віктор Ющенко?

Ніяких загравань із спекулянтами від політики!

Звичайно, Президент неодноразово заявляв, що діятиме відповідно до закону. Втім, це – відповідь глави держави. Але як надалі діяти Вікторові Ющенку-політикові, котрий відстоює українські національні цінності, і який є лідером національних сил?

Сказане далі, можливо, викличе заперечення з боку деяких однодумців автора. Однак будьмо реалістами. Набагато легше видавати бажане за дійсне, проте чи чесно і чи відповідально це – стосовно України і майбутнього української нації?

Як на мене, Президентові вже зараз необхідно почати інтенсивний процес формування політичної сили правого і правоцентристського спрямування. При цьому не допустити повторення помилок минулого, коли, нібито заради розширення електоральної бази підтримки, Ющенко наближав до себе ідеологічно чужих (Тимошенко, Мороз, Зінченко, Луценко, Гриценко), чи ідеологічно стерилізованих (Рибачук, Плющ, Катеринчук). Ніяких переваг це Вікторові Андрійовичу не додало, а навпаки, здебільшого призводило до проблем. Наприклад, неважко було передбачити теперішню поведінку Луценка, цього достойного учня Олександра Мороза. Колишній (?) соціаліст нині відверто діє на боці Тимошенко. У це сьогодні не віриться, але "склепана" ним нашвидкуруч "Народна самооборона" (котра самостійно до парламенту нізащо не пройшла

б) у передвиборчому списку НУНС за квотою отримала 25(!) відсотків місць, у результаті чого власниками депутатських мандатів стали суб'єкти на зразок журналіста Ар'єва і йому подібні непевні персонажі, для яких "там батьківщина, де добре". Зараз саме "самбісти" найбільше каламутять воду у блоці НУНС, фактично діючи проти Президента. Водночас для Конгресу Українських Націоналістів у начебто пропрезидентському передвиборчому спискові було виділено аж одне місце в першій сотні. Чи не абсурд?...

Подібних помилок було багато, а тому чи не пора силам, котрі підтримують Президента, як і йому самому, зробити категоричний висновок: ніяких загравань із спекулянтами і шарлатанами від політики, для яких Україна – це територія для реалізації шкурних амбіцій і заробляння мільярдів? Ніякого заглядання в рот чужим пройдисвітам; в критичний момент вони обов'язково зрадять і переметнуться у табір противника – тому що ними рухає не любов до України, а пристрасть до наживи і влади.

Потрібно вибудовувати цілісну політичну структуру, активно залучаючи до неї молодь, інтелігенцію, вітчизняний бізнес, зрештою усіх, кому не байдуже, якою буде Україна в майбутньому, і хто розуміє, що відбувається.

У кращому разі подібна політична сила (очевидно, на найближчу перспективу мова може йти про блок, але надалі оптимальним було б створення потужної партії), очолювана безпосередньо Віктором Ющенком, може розраховувати на відсотків двадцять голосів виборців (у кращому разі). Відтак, неминучою є становище меншості у парламенті – скажуть скептики. На жаль, це так. Однак невже досі є наївні оптимісти, котрі вірять, що Ющенкові вдасться якось "піддобритися" чи сподобатися своїм опонентам і їхнім виборцям, і вони "полюблять" його? Звісно, що ліберал, "общедемократ" чи лівоцентрист, не кажучи вже про відвертих "совків", ніколи не піде за "націоналістом" Ющенком – хоч що б він казав, і хоч що б він робив. А от подібні загравання з ідеологічно чужим електоратом спричинюють корозію в таборі ідейних прихильників нинішнього глави держави і навряд чи додають йому голосів. Різноманітні соціологічні опитування – цьому яскраве підтвердження.

Як журналістові мені доводиться багато спілкуватися з різними людьми. І я бачу, що мислячі українці досить добре навчилися відрізняти зерно від тухлої полови, а фальшиве блискотіння брехні – від щирого золота правди. Водночас – їм остогиднув триваючий ганебний політичний балаган, і вони готові сприйняти нове в політиці. А цим новим може бути саме чітко структурований національний чин – без якихось реверансів чи запобігань перед чужими ідеологіями.

Водночас створення такої політичної сили не виключає якихось тактичних союзів з ідеологічно нейтральними чи навіть опонуючими структурами – за умови необхідності, в інтересах Української держави. Більше того, наявність організованої та ідеологічно озброєної сили (навіть не досить численної) змусить опонентів рахуватися з нею. Тобто, кажучи мовою практичною, можливі будуть і союзи з тим же БЮТом чи Партією регіонів, чи якимись іншими силами (за винятком лівих) – але при стовідсотковій монолітності рядів, а не з засланими "козачками", котрі, як тепер, грають під чужу дудку.

Разом з тим, необхідно готуватися до роботи в опозиції – за умови, якщо не вдасться відстояти Віктора Ющенка на наступних президентських виборах. Помилкою буде чіпляння за вислизаючу владу за будь-яку ціну – подібне жалюгідне заняття не допоможе зберегти владу, однак спричинить серйозні втрати і дискредитацію. Зрештою, наше становище й тепер, за українського Президента, значною мірою є опозиційним до чинної влади, оскільки її представники у своїй більшості не є українськими патріотами...

МЕТАМОРФОЗИ ЧАСУ

СЦЕНАРІЙ ДЛЯ УКРАЇНИ

Президент Віктор Ющенко вважає, що події в українському парламенті після 2 вересня не є суто внутрішньополітичним питанням України. Про це він сказав під час зустрічі з представниками Українсько-американської ділової ради у Вашингтоні, – повідомляє прес-служба президента.

"Це, по суті, є Грузія-2, мета якої – дестабілізувати ситуацію", – сказав Ющенко.

За його словами, український сценарій розвитку подій передбачав, зокрема, вислovлення недовіри керівникам місцевої виконавчої влади з подальшою руйнацією всієї її вертикалі на місцях, підняття прохідного бар'єру до парламенту і проведення у грудні дострокових виборів президента, Верховної Ради і місцевих рад.

У результаті, переконаний Ющенко, мала утворитися "неєвропейська коаліція" з двох політичних сил, яка радикально змінила б внутрішній і зовнішній політичний курс держави.

Президент заявив, що не вірить, що коаліція у складі БЮТ, Партії регіонів та комуністів відбудеться. "Цей союз унеможливлює сьогодні виключно людська реакція. Я не вірю в союз, який запропонували 2 вересня. Я мало вірю в те, що переговорний процес може бути успішним. Я більше довіряю тому, що політичні сили вийдуть на тему дострокових виборів", – зазначив Президент.

(За повідомленнями ЗМІ)

ЗЕМЛЯ ТРИВОГИ НАШОЇ

І НАША, І СВОЯ ЗЕМЛЯ

Михайло КУРДЮК

Зневажаючи українську незалежність, владці, доморощені та закордонні глитаї, багато домоглися у загарбанні наших багатств і території. Величезні ділянки орних земель, вод, лісів і лук, а заодно й земель природно-заповідного й історико-культурного призначення віддані у приватну власність, коли за високу огорожу корінний українець не має права ступити ногою.

Український селянин – геній землеробства. Своїм вмінням господарювати на землі він створив привабливі поля чорноземів. Тому й прагнуть загарбати нашу країну, особливо її землі. Наші гоноровиті й продажні зверхники запровадили дикий капіталізм на нашу ганьбу. Самі не доїдаємо, а годуємо ненаситне панство. Спритні лихварі й нахабні шахраї з легкої руки кучмістів роблять землю "товаром".

Лише нам, українцям, притаманно не помічати цінностей, поки не втратимо їх. Такою неповторною цінністю, точніше безцінною, є наша земля. Витоки психологічних особливостей українців варто шукати у мудрості нації, яка правильно формує особистість з ранніх років. Основне: виховання любови до рідної землі поєднане з почуттям свободи, коли більше заповідей, ніж наказів, виховують вільну й миролюбну людину.

Село – носій українського духу. Сільські люди мають неоціненний скарб душі: утримують рідну культуру, звичаї, побут, мову. (Солідні вчені всього світу визнають, що у Трипіллі жило найдавніше хліборобське населення). Село чутливе до нестабільности в країні. Стан села відображає стан держави.

Земля – це наша мати-годувальниця, за рахунок якої ми і живемо в світі. І продавати її не можна ні за які гроші. Для українців – споконвічних орачів-землеробів – пшеничне поле було сакральним (священним) символом рідної землі. Поневолення, громадянські війни, голодомори і нищення української еліти призвели до послаблення націоналізму. Відомо, що загарбники окуповують ті країни, де він послаблений. Тому в нашій державі процвітає внутрішня окупація, якій вигідно торгувати землею. Власницька психологія породила катавасію, що затьмарила сам факт зникнення крупних сільських господарств. Люди, які відірвалися від землі, втрачають відчуття Батьківщини. Таку країну легко загарбати, а населення переселити в резервації, зробити кріпаками чи просто рабами. Цього добиваються зайдивладці, наслідуючи відомого завойовника Ксеркса, який грекам виставляв вимогу: здати землю і воду як головні умови миру, тобто як принцип закабалення народу.

Ще Михайло Стельмах у романі "Хліб і сіль" визнавав, що для нас хліб, сіль і честь завжди були найдорожчими. Тому "реформатори" руйнували село, збіднили виробника хліба і позбавили людських чеснот, тобто найдорожчого. Село безупинно вигибає. Вигадали паювання землі, знаючи, що люди позбавлятимуться паїв, бо не мають знарядь праці на землі. Тепер ламають селян, роз'єднаних і незахищених законом. Розпайована земля може потрапляє до рук не тих, хто її обробляє, а до олігархів та іноземців, хоч і діє мораторій на продаж. Українці можуть стати батраками на своїй, але не власній землі. Гряде нове кріпацтво, що може перерости в звичайнісіньке рабство.

Країни старого капіталізму намагаються примножити державну землю, скуповуючи її, створюючи крупні селянські виробництва. У США, наприклад, найбільша частина землі належить державі. В Ізраїлі взагалі не існує приватної власності на землю, 93% землі належить державі, решта – комунальна власність. Приватну власність на землю ізраїльці хочуть мати в Україні. Усе це перегукується з настановами горезвісного Гебельса (Щоденник за 28.03.1936 року): "Якщо хочете взяти владу в руки, влаштуйте голодовку, дискомфорт в економіці і соціальному житті, а через два роки бери автомат і ти при владі". Можна сміливо зазначити, що наші керманичі достойно виконали настанову цього фашиста.

Провидці передрікають, що виручені за продану українцями землю долари можуть перетворитися на непридатні папірці. Експерти вбачають, що скоро долар дорівнюватиме японській єні. Зарубіжні економісти занепокоєні послабленням американської валюти через дефіцит державного бюджету і борги США. Як пересторога введена європейська валюта – євро. За деякими даними, поза Америкою блукає понад 300 трильйонів доларів, матеріально не забезпечених. Для їх "отоварення" не вистачить не тільки золота США а й усього багатства цієї країни. Тому уряд цієї держави постійно шукає вихід. Одним із них є війни, скажімо в Іраку, які забезпечують цю валюту військовими поставками. У результаті Америка скине паперовий вал на утримувачів долара, що приведе економіку багатьох держав до стану хаосу. Для України цей хаос може стати подвійним. Відомо, що знецінення грошей – найкращий спосіб руйнування держави.

Тим часом складається враження, що телебачення та бульварна преса україни замість того, щоб піднімати насущні проблеми життя українського народу, цілеспрямовано сіють смуток і розбещеність, пропагують вбивства і катастрофи, насилують кінобойовиками, щоб сприяти деградації людей. Не випадково останніми роками безконтрольно завозяться трансгенні продукти та вирощуються генетично змінені рослини, що може призвести до виродження прийдешніх поколінь українців. До всього маємо безнаціональні паспорти, засилля іншомовної українофобної преси, закриття українських книгарень, нівелювання культурних надбань нації.

Тож будьмо пильними, дорогі українці! Гуртуймося за духом і кров'ю! Вірю, що недалеко той час, коли господарем нашої землі-годувальниці буде український народ, а не руйначі держави та грошовиті зайди. Земля є і буде головним об'єктом уваги і основою піднятя України з руїн.

Хай відроджується чесне, праведне, заможне, гідне життя народу України.

с. Тростянець, Чернігівська область

УКРАЇНЦІ, ДО ДІЇ!

Визнаймо: наші політики у владі не дуже зацікавлені у створенні багатої української нації. А точніше: дуже не зацікавлені. Необхідна для цього активізація усіх наявних але слабких громадських структур займе багато часу. Ініціативу, спрямовану на те, щоб допомогти політичній системі реформувати виборче законодавство, буде успішно зведено нанівець, оскільки цього вона об'єктивно не може зробити зсередини. Проте вихід для українців є. Він не зашифрований, а очевидний у простій формулі національної ідеї: українці, як і кожна нація, є господарями на своїй, Богом даній, землі. Якщо в домі хазяйнує чужинець, то виходить те, що дотепер спостерігаємо в Україні. Тільки після того, як електорат стане нацією, можливою стане ситуація, коли народ не погодиться на вибори без вибору, а нова виборна влада забезпечить високу вартість робочої сили і всі ініціативи народу будуть для неї фундаментальними. На мою думку, для цього потрібен новий Кармелюк.

До дії, українці! У нас є ще розум і сили, справді є можливість скористатися механізмами покищо формальної демократії. Звертаюсь до всіх лідерів нації, справжніх патріотівУкраїни, до голів справді народних партій. Очольте боротьбу народу за повернення до паспортів графи "національність". Тільки ставши нацією, народ перестане бути електоральним бидлом, змусить ще цей склад парламенту прийняти закон про справжню пропорційність виборчої системи. Адже 80 відсотків українців, які населяють Україну, мають становити такий же відсоток в українському парламенті.

А поки-що у мене прохання до редакції: донесіть до народу всю інформацію про те, коли, як, ким і для чого приймалася ухвала про скасування графи національність у паспортах українських громадян. Адже цей факт ударив по національній безпеці і національних інтересах України. Все інше – похідне.

Любов КРАВЧЕНКО,
Харківська область

Нижче подаємо фрагменти із стенограми засідання Верховної Ради України, на якому було прийнято відповідний документ.

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯНОСТО ДРУГЕ

Сесійний зал Верховної Ради України. 26 червня 1992 року. 10 година.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПЛЮЩ І.С.

ПЛЮЩ І.С., голова Верховної Ради України: Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного про проекти положень про паспорт громадянина України та свідоцтво про народження, а також про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів законодавства України у зв'язку з прийняттям закону про громадянство України. Слово надається доповідачу Василю Васильовичу Онопенку, заступнику міністра юстиції України.

ОНОПЕНКО В.В., заступник міністра юстиції України: Шановний Іване Степановичу! Шановні депутати! Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 8 жовтня 1991 року "Про порядок введення в дію Закону про громадянство України" Кабінет Міністрів України подає на ваш розгляд підготовлені проекти, зокрема, Положення про паспорт громадянина України, Положення про свідоцтво про народження, а також проект закону про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів законодавства України у зв'язку з прийняттям закону про громадянство України.

Зазначені проекти нормативних актів підготовлені Мінюстом, Міністерством внутрішніх справ, Міністерством закордонних справ за участю науковців. Проекти погоджені з Комісією Верховної Ради України у питаннях законодавства і законності і Комісії у правах людини. Доповідачем із зазначених питань Кабінет Міністрів визначив мене.

Насамперед дозвольте дати коротку характеристику паспорта. Передбачається, що паспорт громадянина України являє собою зшиту внакидку нитками книжечку, має тверді обкладинки, обтягнуті ледерином темносинього кольору і містить тридцять дві сторінки із синьо-жовтою захисною сіткою. Сторінки паспорта будуть пронумеровані і на кожній із них перфоровано серію і номер паспорта.

У верхній частині лицьового боку обкладинки паспорта фольгою жовтого кольору зроблено напис "Україна", нижче зображення Державного герба України і під ним – рельєфний напис "Паспорт".

Відомості про власника паспорта: прізвище, ім'я та по батькові, стать, дату і місце народження, дату видачі і орган, що видав паспорт, – виконуються українською і російською мовами. Оскільки паспорт є документом, що засвідчує особу власника, то він не містить таких даних, як сімейний стан, наявність дітей, військовий обов'язок громадянина, його національність і таке інше.(...)

ГОЛОВА. Чи є запитання?

ПУШИК С.Г., член Комісії Верховної Ради України з питань культури та духовного відродження (Коломийський виборчий округ, Івано-Франківська область): Перед пленарним засіданням ми подивилися, який би мав бути вигляд паспорта. Моїх виборців найбільше хвилює те, що дехто намагається провести статтю, яка б не передбачала зазначення національності. Думаю, графа "національність" обов'язково повинна бути у паспорті. Прошу це врахувати. Разом з тим, чи варто на обкладинці зображувати саме будинок Верховної Ради? Це не історичний будинок, він не є символом України.

Гадаю нам треба все ж подумати про першу обкладинку паспорта. Що ви скажете з цього приводу?

ОНОПЕНКО В.В.: Дякую. Питання про національність виникало, коли ми працювали над макетом паспорта. Мабуть, його потрібно ще раз обговорити і дійти якогось компромісного рішення. Можливо, за бажанням громадянина у паспорті може вказуватись і національність. Але це на ваш розсуд.

Щодо зображення будинку Верховної Ради. Такі пропозиції на дійшли. Але якщо у вас є якісь інші пропозиції, то будь ласка.(...)

БОНДАРЧУК А.І., голова підкомісії Комісії Верховної Ради України з питань гласності та засобів масової інформації (Горохівський виборчий округ, Волинська область): У новому зразку немає графи "національність". Але якщо ми йдемо назустріч тим, хто не хоче, щоб вказувалася національність, то чому змушуємо відрікатися від національності тих, хто хоче, щоб у паспорті вона була зазначена? Очевидно, найкраще було б, якби дані про національність вписувалися за бажанням власника паспорта, тобто щоб була така графа.

ГОЛОВА: Андрію Івановичу! Це ж важко встановити, скільки людей цього хоче, а скільки не хоче, щоб вписували національність.

БОНДАРЧУК А.І.: Іване Степановичу, пропоную, щоб графа була, але в дужках записувати: за бажанням власника. І все.

ГОЛОВА: Ви розумієте, тоді треба референдум проводити. А це дуже дорого обійдеться, буде дорожче коштувати, ніж уся паспортна система. Це я свою думку висловив.

ОНОПЕНКО В.В.: Моя думка повністю збігається з вашою.(...)

ХМАРА С.І., член Комісії Верховної Ради України з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин (Індустріальний виборчий округ, Львівська область): Мої виборці і дуже багато виборців з інших округів (я отримую величезну пошту) стривожені, що не буде графи "національність" Більшість громадян схильні, щоб така графа в паспорті була. А якщо хтось не захоче заповнювати, то нехай не заповнює. Можна на це піти. Але нехтувати громадською думкою, особливо на перехідний період, вважаю, недоцільно.

ОНОПЕНКО В.В.: Дякую, Степане Ількoвичу! Пропозиція щодо графи про національність уже не вперше звучить. Вона заслуговує на увагу, і, можливо, треба продумати ще якісь інші варіанти, враховуючи бажання громадян.

КОЗАРЕНКО В.І., секретар Комісії Верховної Ради України з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин (Антрацитівський міський виборчий округ, Луганська область): Василю Васильовичу! У скількох європейських країнах уведена графа про національність? Думаю, ви знайомилися із статистикою. А я як депутат за ці три роки зрозумів, що дехто нагнітає атмосферу навколо цього тільки з однією метою, щоб посварити людей тут і в усій Україні. На мою думку, найважливіше для кожного, що він – громадянин України.

А процент крові і до шостого коліна... Є в нас депутати, які здатні довести це, але є й такі, хто не може цього зробити. Треба, щоб усі були в рівному становищі: громадянин України – і все. Дякую.

ОНОПЕНКО В.В.: Давайте не загострювати питання про національність. Ми його вивчимо, продумаємо, а потім винесемо на ваш розсуд.

БЕДЬ В.В., член Закарпатської обласної колегії

МАЛОРОСІЙСТВО

ОБРІЗАНА ГРАФА

Про те, як "народні обранці" приймали положення про скасування в українських паспортах графи "національність"

Політики, безпосередньо причетні до скасування в наших паспортах графи "національність"

адвокатів, президент юридично-комерційної фірми "Вікторія", м. Ужгород (Тячівський виборчий округ, Закарпатська область): Шановні народні депутати! Я також хочу сказати кілька слів стосовно тої четвертої графи. Якщо ми ставимо в основу нашої концепції громадянське суспільство, не потрібно в паспорт уводити графу про національність. Це є особиста справа людини. Навіть за тим законом, який ми вчора проголосували, кожний сам має визначитися. А паспорт повинен підтверджувати приналежність конкретної людини до громадянства держави – і все. Отоді ми уникнемо таких фактів, коли при одній владі когось записали тим, а прийшла інша – записали іншим і так далі. Ця графа не потрібна в паспорті. *(Оплески).*

КОСІВ М.В., член Комісії Верховної Ради України з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин (Пустомитівський виборчий округ, Львівська область): (...)Що стосується графи про національність, то ви прекрасно розумієте, шановні колеги, чому це така болюча тема. У нас є не одиниці, не сотні – мільйони людей, які в паспорті з вимушених обставин записували не свою національність. У зв'язку з тим, що панував антисемітизм, євреї не записувалися євреями. У зв'язку з тим, що панувала асиміляція, мільйони українців не записані українцями. А тому пропоную таке: якщо ми прийдемо до спільної угоди, що не треба цієї графи в паспорті, то посилання на національність має бути у свідоцтві про народження. Але якщо записувати, то записувати всім. Бо уявіть собі, що одні громадяни матимуть національність, а інші її не матимуть. Як так може бути?

Думаю, що ми все-таки прийдемо до того, що у нас не буде графи про національність. *(Шум у залі).* До речі, у свідоцтві про народження, так само, як і в паспорті, громадянин може міняти по батькові. Я пропоную ім'я матері записувати в паспорт.

СМЕТАНІН В.І., заступник голови Комісії Верховної Ради України у правах людини (Кіровський виборчий округ, Дніпропетровська область): Уважаемые депутаты! Уважаемый Председатель! Мне одинаково не подходят ни русские националисты, ни украинские. Когда мы рассматривали этот вопрос в Комиссии по правам человека, то пришли к единому мнению: нужно записать "гражданин Украины". Если мы хотим построить единое украинское государство, то меня удивляют высказывания некоторых депутатов о нецелесообразности записи на русском язык. Откуда такая нелюбовь к русским, которые живут на Украине и любят и Украину, и украинцев?

Иван Степанович объяснил, почему должна быть страница на русском языке. Говорят, славяне прочитают. Да, прочитают. Но весь мир считает стандартом французский, английский языки, кое-где немецкий и русский как языки международного общения. И, кстати, в Германии на русском языке читают легче, чем на каком-то другом. Поэтому здесь сомнений нет.

Я считаю, что в паспорте графы "национальность" не должно быть. Правильно делает сейчас Украина, что вводит, если можно так сказать, общий язык – украинский. Этот процесс идет, и будет прекрасно, если все будут говорить на украинском языке. Например, в Америке и испанец, и француз, и англичанин, и немец – все владеют английским (или американским) языком. И мы к тому придем – все будем владеть украинским языком.

Но я никогда не забуду свой родной русский язык. Единственное, к чему буду стремиться, – это научиться хотя бы немного английскому языку, чтобы общаться с людьми за границей. Потому что, не зная языка, чувствуешь себя просто тупицей.

Однажды, находясь в Мюнхене, я заблудился, не мог попасть в гостиницу. Когда-то я изучал немецкий язык, но кроме двух слов больше ничего не смог вспомнить.

И последнее относительно прописки. Этот вопрос мы тоже рассматривали в Комиссии по правам человека. Да, во всем мире идет регистрация по месту жительства. Но нигде она не обставлена какими-то анкетами, справками и так далее. Там просто: приехал человек – зафиксировался, уехал – в другом месте зафиксировался.

Поэтому мы предлагаем паспорта выдавать не в милиции, а поручить это местный советам. Паспорт гражданину должна выдавать власть.

Отметка о регистрации должна производиться в жилищно-коммунальных отделах. В каждом районном ЖУ есть паспортистки. Они и должны этим заниматься. То, что этим занимается милиция, как бы дискредитирует ее. Ведь если нужны данные, скажем, о преступнике, она всегда может обратиться в ЖУ. Кстати, их все равно ищут особым способом.

Вы знаете, приходишь в отдел милиции, в паспортный стол, а там сидит женщина или мужчина в погонах, и уже, само собой, не гражданский разговор идет.

Я считаю, что этим должны заниматься органы власти, а милиция пусть занимается своими вопросами. Спасибо.

ГОРИНЬ М.М., голова підкомісії Комісії Верховної Ради України з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин (Залізничний виборчий округ, Львівська область): Вельмишановні депутати! Вельмишановний Іване Степановичу! Ми сьогодні обговорюємо дуже важливе питання – одне з питань будівництва нашої незалежної держави, яку утверджуємо як демократичну. Вчора ми обговорювали законопроект про національні меншини в Україні, і кожен виступаючий говорив, що в період імперського панування національні меншини знаходилися під важким пресом: були денаціоналізовані, русифіковані, не мали власного культурно-мистецького, наукового та релігійного життя. Вважаю, що закон про національні меншини в Україні стосується питання, яке сьогодні обговорюється.

Якою ж буде у майбутньому наша міжнаціональна політика? Чи слід іти шляхом денаціоналізації, чи треба продовжувати курс, який розпочали під час створення Української незалежної держави, взятий на відродження національних громад? Вважаю за доцільне зберегти у паспорті графу про національність. Можливо, не на тривалий час, а тільки на період утвердження нашої державності і демократичної національної політики. Зараз ми будуємо нашу державу: вона в риштуванні. У цей час дуже важливо правильно визначити наш політичний курс.

Я вважаю, що було б необхідно зберегти графу про національність не тільки у паспорті, а й у свідоцтві про народження.

Українська республіканська партія прийняла з цього приводу заяву. Я зачитаю її окремі пункти:

"Відзначаючи, що в Україні проживають представники понад 100 національностей і всі вони роблять внесок у створення матеріальних та культурних цінностей нашої країни, враховуючи трагічні наслідки багатовікового імперського геноциду, так як і етноциду на теренах України, насильницької русифікації населення, а звідси закономірне прагнення людей відновити і утвердити свою національну ідентичність, беручи до уваги вкрай гостру проблему національного відродження і потребу забезпечити достовірність даних переписів населення для здійснення прав національних меншин і гарантування їх культурно-національної автономії в Україні, прагнучи всіляко сприяти реалізації – положень Конституції України і міжнародних правових норм, закону про мови, Декларації прав національностей України щодо забезпечення права всіх національностей на освіту рідною мовою, на відродження національної культури та здійснення інших прав людини, Українська республіканська партія вважає за необхідне:

Перше. Зберегти запис про національність у паспорті громадянина України на період до зміцнення української державності як гарантії прав усіх етносів на території України. Механізм урахування національного складу населення міг би включати також відповідну вказівку на національність громадян у свідоцтві про народження.

Друге. Провести найближчим часом перепис населення України задля встановленім справжнього його національного складу.

Третє. Співставити результати переписів населення з раніше відображеними даними паспортного обліку національної структури населення.

Четверте. Домагатись розбудови мережі національних шкіл, театрів, засобів масової інформації з урахуванням справжнього національного складу населення.

П'яте. Сприяти поверненню репресованих українців, кримських татар, німців та інших національностей в Україну, відновленню в документах їхньої справжньої національності, забезпеченню необхідних умов для участі в політичному житті, вирішенню питань про повернення їхнього майна і працевлаштування. 17 червня. Провід Української республіканської партії".

КОЗАРЕНКО В.І.: Вже третій рік ми читаємо один одному політичні іжиці. Прошу припинити і приступити до голосування.

ГОЛОВА: Отже, проголосуємо? Ні. Слово надається депутату Мотюку.

МОТЮК М.П., секретар Комісії Верховної Ради України з питань здоров'я людини (Чортківський виборчий округ, Тернопільська область): Шановні народні депутати! Внесені на обговорення проекти положень про паспорт громадянина України та свідоцтво про народження містять спірні моменти, що потребують зваженого та аргументованого обговорення. Вони зводяться до трьох проблем.

Перша. Доцільність вилучення з паспорта громадянина України запису про належність до тієї чи іншої національності.

Друга. Запис у паспорті трьома мовами.

Третя. Відмітка про реєстрацію місця проживання громадянина.

Щодо першої проблеми. Вчора, коли відбувалось емоційне дискутування на Верховній Раді при прийнятті закону про національні меншини в Україні, гостро стояло питання про національні адміністративно-територіальні утворення. Сьогодні ж ми маємо приклад зовсім полярного підходу порівняно з учорашнім.

Кабінет Міністрів пропонує видати паспорт громадянам України, який би раз і назавжди поклав край сумнівам і переживанням, до якої ж національності прилучити себе. Такий паспорт утвердив би космополітичний підхід до всіх проблем розбудови Української держави і тим самим узаконив би на певному рівні зрусифікований статус, перш за все українців, у яких би виник сумнів у доцільності національного відродження, а з часом і існування держави України за певних несприятливих історичних обставин.

Хвиля національного нігілізму особливо небезпечна для тих національних меншин, які, звільнившись від комплексу непрестижності своєї нації, що мав місце за імперських умов, прагнуть відновити належність до тієї чи іншої нації і активно включитись у відтворення рідної національної культурної самобутності.

Своїми необдуманими рішеннями ми хочемо ще в зародку захоронити таке відродження, віднявши у громадян право з гордістю зазначити в паспорті громадянина України належність до своєї нації.

Відмовившись від графи приналежності до тієї чи іншої національності, ми створимо прецедент паралельного запису в паспорті мовою тієї національної меншини, яка, на жаль, в умовах імперії була домінуючим інструментом русифікаторської політики держави, що прагнула злиття націй як найвищого досягнення інтернаціоналізму.

(...)

ГОЛОВА: Прошу вибачення у народних депутатів, які записалися на виступ, але надходять пропозиції депутатів припинити обговорення, оскільки нічого нового на розгляд не вноситься. Це перше.

Друге. Хочу, щоб нас правильно зрозуміли. Ми ні в кого нічого не забираємо, як сказав депутат Мотюк. Навпаки, хочемо дати громадянам України паспорт громадянина України, а не побрати. Над цими проектами працювало багато комісій. Є різні думки. Про одну з них говорив депутат Іван Іванович Макар. Але у нас ще не було такого питання, з приводу якого у всіх комісій були б однакові думки.

Тому, вважаю, запропоновані проекти мають усі підстави для того, щоб за них проголосувати. Усі країни навколо нас – і ближні, і віддалені (країни Балтії, Бєларусь, Росія) – уже мають і роблять це. Росії значно легше, звичайно, оскільки вони мають відповідні потужності. Але наш Уряд запевнив, що він створить власні потужності, і ми не будемо платити за виготовлення цих документів. Закупимо лише чорнило та папір, бо у нас цього немає.

Отже, прошу Постанову Верховної Ради України про затвердження положень про паспорт громадянина України та свідоцтво про народження проголосувати.

"За" – 257. Дякую.

Я ЗВИНУВАЧУЮ!

МОЇ СПОГАДИ ПРО КОМУНІЗМ

Петро ШУЛЯК

Я наївся голоду у повоєнні 40-ві. Пам'ятаю, що ложкою шукав у мисці супу бараболю з різним листям і ловив якісь крупинки. В дитячу пам'ять добре увійшло бажання уникнути гіркого смаку голоду. Я і мій брат Михайло, а ми двійнята, вирішили пересадити ледь пророслі пагінці-стеблини з листочками бараболі на, здавалося, краще місце, щоб пришвидшити врожай.

Батько не став пояснювати шкідливість такого доглядання, а заповзявся вчити ремінцем, аж поки нас не відняла мати, уже заюшених кров'ю. І все ж, коли батько від'їздив у Грузію на заробітки, ми бігли за машиною і, плачучи, благали повернутися. Не повернувся. Там він і ліг у домовину.

А далі в нас було напівголодне дитинство. Про ті роки збереглося фото, яке свідчить про нещасне життя й нещасливе дитинство.

Перша половина п'ятдесятих років була схожа на попередні. Йдучи з мамою з післяжнивного поля, на якому пшениця була вже обмолочена і вивезена, а солома заскиртована, ми назбирали розсипаного зерна і полеглих колосків. Але нам не довелося принести їх додому, тому що нас перестрів голова колгоспу Михайло Троценко і примусив повикидати колоски й зерно.

Не допомогли ні благання, ні доводи, що вдома в кожному кутку плачуть злидні. Голову колгоспу Троценка це не спинило. Прийшовши до нас у гості, він пообіцяв, що купить нам, пастушкам колгоспної худоби, костюмчики, звичайно ж, за колгоспні гроші. Але "казав (і колгоспний) пан кожух дам, та слово його тепле". Натомість оштрафував тьотю Настю за невихід на колгоспну роботу в той день, коли він у неї в гостях пив і їв.

Після головування М.Троценко у рідному селі вчителював і примушував непокірних виконувати хвалебних пісень комуністичній партії. Вона ж у колгоспників заслужила не хвалу, а хулу. Розповім про пільги цього і колишнього члена сільської номенклатури "керуючої і спрямовуючої", який згодом виїхав жити до міста.

Коли я одного разу брав на полі оплачені мною помідори, бачив за такою ж роботою і Михайла Троценка. Бригадир городньої бригади сказав мені, що наступні голови колгоспу своєму наставнику М. Троценкові примусили видавати городину безоплатно. А щоб купити авто за пільговою ціною, він повернувся в село на кілька місяців працювати головою сільської ради. Про голодомори і репресії розповісти моєму братові, дослідникові тих трагедій, спричинених червоним терором, Троценко відмовився навіть перед своєю смертю. Що ж, вірний комуніст.

Після закінчення загальноосвітньої середньої школи, отримавши атестат зрілості і наслідуючи приклад старших випускників та навчений нестатками, я вирішив продовжити навчання, щоб "вийти в люди". Під час благословення в світ широкий мати розповіла мені про пережиті нею страшні роки голодоморів, репресій і різних воєн.

У смертельному двобої з більшовицькими творцями комуністичного раю-пекла загинуло дуже багато наших односельців. Та особливо запам'ятались розповіді матері про заплановані в перших п'ятирічках голодомори щодо селян, яких комунари вирішили загнати до колгоспів, аби привчити, як анекдотичний циган кобилу, працювати не лише задарма, а й не ївши. І, за словами класика, "у праці сконать".

Найбільшого лиха комуністи принесли селянам у 1932–1933-х роках. За розповідями матері, в селі ніколи так не здихала звірина, як замертво падали люди, доведені до стану ходячих скелетів. Про неминучий голод попереджав незбагненний феномен природного явища – небувалого дотоді наплодження мишей.

А про задекларований комуністами неврожай через уявну посуху не могло бути й мови, бо від врожаю тоді вгиналося колосся усіх зернових. Люди ж вгиналися від "плану до двору" – податків, і гинули від реквізиції всього, що було не лише в коморі, а й у хаті, хліві та надворі.

З багатьох сімей, що мали прізвище "Чепки" – усі з маминої родини – помер Фанась з дружиною і двома дітьми; Стах з дружиною і п'ятьма дітьми; Федь; Тимофій з дружиною; Демедь з трьома дітьми; Патрат Васильович із трьома дітьми, вони жили на хутірці біля Староміського лісу; Кирило і Петро з дружинами.

Тоді моя мати була ще неодружена і залишалася в батьківській хаті, тож бачила, як місцева бригада розкуркулювачів нишпорила по її вулиці, забираючи все, що їм трапилось. Серед мародерів був і приблуда Левко Нижник. Цей один із найактивніших комнезамів забрав навіть сіль з маленької сільнички. Він же був і вбивцею свого колеги. Повізши продавати з Касяном Лаговським возом до Умані награбовані в селян ужиткові речі, щоб купити хліба, Левко привіз Касяна додому мертвим, без харчів і грошей. Люди знали, що той злочин був скоєний Левком, але мовчали, тому що він був найскаженішим комунаром. Левко забив до смерті навіть свого рідного сина. Бувши челядником у млині мого діда Петра, після спровадження його зі світу, Левко вдерся до хати Петрових дочок і погрозами примусив старшу з них, Олену, бути йому за дружину. На Левка не хотіла дивитися навіть удова, не те що дівчина. А меншу, Настю, тоді майбутню мою матір, загнав жити у маленьку кімнатку-ванькир, хоча за звичаєвим правом їй належала уся велика хата. За можливий спротив обом погрожував Сибіром. Аж до своєї смерті Левко до Олени ставився деспотично. Його роботою були пиятики і сон у конторі колгоспу, а весь день спав удома, на печі, і ніхто не смів навіть слова мовити, щоб не розбудити. Таким же мерзотником був і його батько, якому дружина подавала борщ на піч, а вже випорожнену миску забирала, наповнену фекаліями.

"Щасливе дитинство в країні Рад": брати Петро та Михайло ШУЛЯКИ

З рідних синів маминих батьків у голодомор 30-х років пропав Сергій. Він був ще неодружений, кудись поїхав по хліб і не повернувся. Таке ж лихо спіткало і його брата Ларія, в нього було ще й троє дітей: Оля, Петро й Іван.

Їхня мати Явдоха у похилому віці прийняла квартиранта, щоб поміг дожити віку, а він її за мізерну колгоспну пенсію вбив. Але до відповідальності його ніхто не притягував. Так, мабуть, і в наш час. Син брата Івана Василь також кудись поїхав і не повернувся. А другий Іванів син Олекса помер вдома, також у голодомор 30-х років.

Може, когось із тих нещасних я не згадав, може, трапилась і якась неточність, але тепер з'ясувати ні в кого. Бо всі, хто знав, повмирали, не витримавши московської "заботи і тепла". Інші якимось чином ледве врятувалися, але не зазнавши щастя, сконали таки в праці. Плоди їхньої праці пішли на благо "керуючої і спрямовуючої" компартії. Нам же дісталися сирітські сльози.

Моїй матері не виповнилося навіть 60 років. Голова колгоспу Григорій Удод рвонув з її плечей торбину з дрібними качанами кукурудзи, яких до колгоспної комори не взяли як невідповідних нормам і спричинив крововилив у голову. Удод був нашим вуличним сусідом, за якого на посаду голови колгоспу проголосувала і моя мати. Надалі, ставши володарем партійного квитка, цей "червоний барон" мав людей за кріпаків, а колгоспним добром розпоряджався як своїм.

Не задовольнившись інсультом моєї матері, голова колгоспу позбавив її навіть тієї мізерної колгоспної пенсії. Мене спровадив до армії, щоб таким чином позбавити матір догляду. Скоїти цей злочин голові колгоспу допоміг такий же голова сільської Ради Дмитро Дорош.

Я в його очах був як більмо. Після закінчення Новочеркаського технічного училища я працював у місті, завдяки чому хоч якось зводив, як то кажуть, кінці з кінцями. Муляв я Дорошеві ще й тим, що школярам і сільській молоді програвав на магнітолі молодіжні пісні і закордонну музику. Це не входило до програми комуністичного закабалення й ізоляції сільської молоді від зовнішнього світу.

Дорошеві я видавався "шкідливим елементом" ще й тим, що дав молоді приклад, як уникнути колгоспного рабства, а після загальноосвітньої школи – як здобути в місті подальшу освіту. Загнати мене, загартованого в новочеркаських баталіях голодних робітників 1962 року, до в'язниці Дорошеві не вдалося.

Як на передсмертній сповіді для прощення гріхів тодішній секретар сільської Ради Іван Плакида, в роки незалежності України і ліквідації монополії комуністів на владу, моєму брату Михайлові, якого також переслідували за втечу з колгоспного рабства, признався про те, що, Дорош примусив Плакиду вписати до моєї призивної в армію картки придуманого ним опікуна хворої матері. Це спричинило позбавлення інваліда найнеобхіднішої допомоги. Надалі чорну справу довершили міські радянські ескулапи.

...Тепер на пам'ятнику комунарові Дорошу, який в до- і повоєнні роки проявляв щодо волелюбних селян колективізаторські "подвиги", викарбувано, що це "людина великої щедрої душі і веселої вдачі, неоціненої доброти до людей".

Другий "господар" сільських кріпаків, голова колгоспу Григорій Удод, погорівши на зальотах до чужих жінок і дівчат, утік від суду, виїхав із села і пригрівся в столиці України. За допомогою вкрай сумнівного диплому та ганебної взаємодопомоги з боку такого ж шахрая, в майбутньому Голові Верховної Ради України О.Ткаченка, якого за такі ж "ділові якості" народні обранці викинули з посади голови парламенту разом зі спікерським кріслом, Удод витворяв нові "чудеса". Цього разу вже не "Дон-Жуана", а жалюгідного "доктора наук" Удода від тюрми врятувала кремлівська лікарня, а від народного гніву – клаптик землі на цвинтарі.

Свої спогади про "світле минуле" закінчу думкою про позицію нинішніх комуністів щодо минулих трагедій хліборобського народу. Газета "Комуніст" у 2005 році продовжувала заперечувати небувалий врожай і штучність голоду 30-х. Комуністи скаржаться на замучений і комуністичними геноцидами народ за його вимогу прийняття Верховною Радою закону про кримінальне переслідування заперечувальників голоду-геноциду.

Мені ж неспокійно не лише від рецидивів червоного терору, а й від позиції демократів. Те, що й вони домоглися визнання голоду штучним, та ще й геноцидом, честь їм і слава. Але якщо ще в минулому столітті галичани зібрали 657 великих томів про боротьбу УПА, то де за 20 років демократії томи свідчень, які мали бути зібрані насамперед учнями сільських загальноосвітніх шкіл, студентами середніх і вищих навчальних закладів? Де їхнє родинне почуття й синівський обов'язок перед батьками й дідами?

А де показники високої свідомості студентів університетів та академій? Не переконують мене в правдивості і запевнення обласних адміністрацій про те, що збір свідчень виконали деякі школи. В селі Старих Бабанах Уманського району Черкаської області школа не зібрала жодного свідчення. Цифра жертв голодомору зібрана Василем Артикулою та Іваном Коломийцем, але про них там нема й згадки. Школи ж подали голі цифри, та й то неповні і не по всіх селах.

Нема, як і в столиці, достойного монумента жертвам голодомору. Хіба що є аналітичні статті та урядова демагогія. Бо чи такими темпами в Україні тиражують багатотисячні інтернаціонально-космополітичні церкви і президентські, прем'єрські, спікерські та іншої верхівки дачі-палаци, як насправді і в столиці української держави прикривають, а точніше – за кущами калини ховають пам'ять про геноцид хліборобської нації.

І скажіть мені, вельмишановні маститі вчені, фізики і лірики, письменники і музиканти, скільки насправді померло хліборобів у голод при небувалому врожаї зернових 1932–1933 років?

А ті, хто останню сімейну реліквію міняли на черствий і пліснявілий, наполовину з бур'янами, чи й крейдою, хліб та голодними падали скелетом на покоси, хіба вони декламували: "Нам сонця не треба – нам партія сяє! Нам хліба не треба – роботу нам дайте!"? І "Сонце з кремлівського віконця" через "головокружіння від успіхів" не чуло передсмертного волання про допомогу? А ви, перефарбовані продовжувачі ленінсько-сталінського вчення, тепер годуєте людей молитвою до Бога? Ні, ХЛІБ таки всьому голова! У всі роки й віки, у всіх народів. За нього й вічна боротьба й запекла битва. На превеликий жаль, цю битву виграють ті, хто не сіє, і не оре.

Шануйте хліборобів, не рубайте під собою живлющу гілку, щоб не довелося чути від народу вимагання кари до спадкоємців більшовиків за війну й терор, за геноцид, голодомори. Бо не стільки досягнення цивілізації, стільки вони спричинилися до зменшення сімей у селян, до вимирання хліборобського населення і відмирання села, до катастрофічного падіння генофонду української нації і заміни її імігрантами.

У повоєнні роки в моєму рідному селі Старі Бабани було до ста учнів майже у кожному класі. А 2007 року в єдиному 11 класі було лише 9 учнів, та й то з урахуванням дітей з сусіднього села та дітей із сімей прибулих обслуговувати в'язницю. Схоже становище в усьому Шевченковому краї, тож недарма згадуються слова Кобзаря: "Доборолась Україна".

Житомир

ПОСТАТЬ

Роман ЯКОВИНА: "МОЇ ЖИТТЄВІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВАНІ НА ХРИСТИЯНСЬКІЙ МОРАЛІ, ВЗАЄМОПОВАЗІ ТА ОБ'ЄКТИВНОСТІ"

У КУН я вступив у 1994 році, а до того не належав до жодної з партій. Із врахуванням того, що я не був членом комуністичної партії за радянських часів, то вище посади начальника цеху не піднімався, хоча результати моєї роботи були доволі успішними. І аж на початку 90-х мене призначили начальником управління "Екотехпрому". А це вже був період незалежності, тому компартійності не надавали великого значення.

Щодо того, чи шкодило моє членство в Конгресі веденню бізнесу, то пригадую ситуацію з другої половини 90-х, коли мені й очолюваній мною комерційній структурі запропонували на виборах до парламенту і органів місцевого самоврядування підтримати політичну силу недемократичного спрямування. Ми відверто відмовилися від такої пропозиції, внаслідок чого невдовзі відчули певний тиск і гоніння. Проте я і мої молоді помічники твердо вирішили – якщо навіть доведеться поплатитися бізнесом, ми все одно не змінимо своєї позиції. Ми витримали. Останні роки маємо з владою толерантні стосунки – хоч не допомагають, але й не заважають.

– Свого часу ходили чутки про те, що Ваше звільнення із керівника УМГ "Прикарпаттрансгаз" було пов'язане передусім із Вашою політичною діяльністю…

– З керівника "Прикарпаттрансгазу" мене ніхто не звільняв, я просто відчув і зрозумів, що у зв'язку зі зміною команди у верхніх ешелонах влади до мене застосують, образно кажучи, відповідні санкції, тобто розпочнуться безпідставні претензії, утиски. Вони б не носили, звичайно, офіційного характеру, бо із завданнями, поставленими переді мною, я успішно справлявся. Тиск міг виявитися в урізанні фінансування і т.п. Тому я самостійно подав заяву на звільнення із займаної посади. Це був мій вибір, хоча можна було б "повоювати".

– З огляду на Ваш суспільний статус, Ви, мабуть, отримували немало пропозицій вступити в якусь більш "вигідну" партійну організацію?

– Варто сказати, що я ніколи не давав приводів для таких пропозицій, хоча на обласному й державному рівнях маю добрих приятелів серед представників демократичних партій. Проте у другій половині 90-х я безпосередньо спілкувався з цього приводу із першими особами нині лідируючої партійної структури.

– Чому Ви не залишили Конгрес Українських Націоналістів?

– Така моя життєва позиція. На моє глибоке переконання, Конгрес Українських Націоналістів має велику і славну патріотичну історію, це партія, створенню якої передували національно-визвольні змагання цілих поколінь. А мої націоналістичні переконання походять ще з раннього дитинства. Любов до України мені прищепила моя мама, яка виховувалась, а згодом працювала у сім'ї священика. Ця сім'я була у дружніх чи навіть родинних стосунках з Андрієм Бандерою. Моя мама була знайома зі Степаном Бандерою, Миколою Климишиним, Романом Шухевичем, багато розповідала про них. Мене вражала їхня воля і духовна міць, незламність і жертовність, а також те, що вони без перспективи на дивіденди так добре і віддано робили свою справу. Найбільше запам'яталися розповіді про життя Степана Бандери, його людські якості, поведінку тощо.

– Не секрет, що у зв'язку з тим, що КУН нині непарламентська партія, у нього поменшало прихильників. Як Ви особисто оцінюєте неучасть Конгресу в останніх парламентських виборах?

– Насамперед, КУН не ввійшов у блок НУНС з ідеологічних причин, адже там було представлене розмаїття партій – і праві, і ліберали, і навіть лівоцентристи. Також при входженні до блоку ставилась умова розпуску всіх партій блоку з метою подальшого створення на їхній основі єдиної партії. Така позиція була неприйнятною для КУН. З огляду на це ми вирішили не брати участи у виборах разом із НУНС.

– Проте КУН, як, скажімо, "Свобода", міг самостійно взяти участь у виборчих перегонах або блокуватися з ідеологічно близькими партіями.

– Так, Конгрес справді міг іти самостійно чи шукати точки дотику з тією ж "Свободою". Проте, наскільки мені відомо, конкретних пропозицій не зробила жодна зі сторін, схоже, керівники не змогли знайти спільної мови. Як результат – обидві сили у програші, ще й на додачу "Свобода" позбавила щонайменше двох місць НУНС.

Варто сказати, що КУН активно підтримав на парламентських виборах пропрезидентську силу – НУНС. Члени нашої партії належним чином проводили агітаційну роботу, працювали на виборчих дільницях в округах.

– Як член Головного проводу КУН прокоментуйте останні події в сучасній українській політиці. Яким є Ваше бачення виходу із політичної кризи?

– Останнім часом склалася надзвичайно загрозлива політична ситуація, яка, як на мене, роздмухана все-таки проросійськими силами напередодні саміту "Україна-ЄС". Сценарій і з Грузією, і з Україною відбувся, схоже, з тієї причини, що Росія боїться присутности НАТО на її кордонах. Вочевидь, спровоковані конфлікти мали б стати перешкодою Грузії і Україні на шляху вступу в НАТО. Звичайно, Росія не могла боротися з Україною такими методами, як з Грузією. Боляче, що кремлівському сценарію піддалися партнери НУНС по коаліції і 2 вересня разом з Партією регіонів та комуністами проголосували за антиконституційні закони.

Ми бачимо вихід (хоча, на жаль, у це мало віриться) у створенні нової коаліції з БЮТ, НУНС і Блоком Литвина, який останнім часом наростив м'язи і має потенціал, щоб працювати на результат. Щоправда, більш вірогідним варіантом є дочасні парламентські вибори. Гадаю, що такий варіант вигідніший для патріотичних сил. Але чи зуміють вони себе належним чином організувати?

– Який нині стан справ в обласній раді, чи вплинула загальноукраїнська політична ситуація на стосунки фракцій БЮТ і "Нашої України" на місцевому рівні?

– За всіма критеріями наразі вважаю роботу обласної ради злагодженою. Майже всі депутати від БЮТ проголосували разом з іншими фракціями за звернення обласної ради на підтримку демократичної коаліції і Президента України.

– Яким є Ваше ставлення до вислову "Міцна сім'я – міцна держава"? Яку роль у Вашому житті відіграє сім'я?

– Я з винятковою повагою ставлюся до сім'ї, вважаючи її складовою держави, і погоджуюсь, що міцна сім'я буде запорукою міцної держави. Пишаюся тим, що маю трьох дітей і восьмеро онуків, і радію, що у нас склалися добрі родинні стосунки. Мої дві дочки проживають із сім'ями в Івано-Франківську, а син з сім'єю – у Києві. Мої діти навчені з дитинства працювати, тому вони успішні. Ми часто зустрічаємося, майже щодня спілкуємося телефоном. У мене дуже добрі стосунки з невісткою і зятями, навіть можу сказати – маю не троє, а шестеро дітей.

– Чого б Ви хотіли навчитися у своїх дітей?

– Я б перейняв від них методику виховання підростаючого покоління, бо мені дуже імпонує, як вони виховують своїх дітей – моїх онуків. Мої онуки отримують нині виховання, спрямоване на розвиток особистості – їх не карають, а спонукають усвідомити провину, відчути відповідальність. Якби мені довелося зайнятися вихованням нині, я б з радістю запозичив досвід у своїх дітей.

– Ви багато працюєте, чи віддячуєте собі за це активним відпочинком й чи, можливо, маєте якесь особливе хобі?

– Я віддаю перевагу активному відпочинку, люблю фізкультуру, плавання, ліс. Від цього я отримую заряд енергії і моральне задоволення. Дуже люблю естраду, моїми улюбленими українськими співаками є Тарас Петриненко, Василь Зінкевич, Софія Ротару, Лілія Сандулеса, Іво Бобул, Микола Мозговий. Також з великою повагою ставлюся до представників молодої генерації, чого тільки вартує талант нашого буковинського соловейка – Ані Лорак!

Люблю читати, надаю перевагу історичним романам.

– Яку останню книгу Ви прочитали?

– Якраз тепер читаю історичні спогади Миколи Климишина "В поході до волі".

– Хтось із класиків сказав: "Перше правило бізнесу – чини з іншими так, як би ти хотів, щоб чинили з тобою". Чим Ви керуєтесь у своїй професійній діяльності передусім?

– Мої життєві принципи побудовані на християнській моралі, взаємоповазі та об'єктивності. Прагну постійно вдосконалюватися, тому з великою повагою ставлюся до професіоналів.

– І насамкінець: якби можна було розпочати життя спочатку, чи багато речей Ви б робили по-іншому?

– Кожен у житті припускається певних помилок, тому я б дещо змінив, був би виваженішим, мої життєві кроки були б продуманішими. А загалом, я хотів би прожити у той самий час, створити ту саму сім'ю, мати тих самих дітей, онуків, друзів.

Розмовляла
Оксана ПРОЦЮК,
м.Івано-Франківськ

Микола МОЛОДИЛО

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

УКРАЇНСЬКА СПРАВА НЕ МАЄ ДРІБНИЦЬ

Доброго дня, шановна редакціє газети "Нація і держава". Хочу поділитися з вами думками про те, як зробити нашу Україну по-справжньому українською.

Ми 24 серпня відзначаємо День Незалежності. І що бачимо: Хрещатиком йдуть колони наших вояків, одягнутих у майже радянські однострої. Наші офіцери чомусь носять російського зразка погони із звіздами, фуражки з червоними обручами. Доводжу до відома свідомої громадськості: українська армія ніколи не носила погони із зірками (до того ж, п'ятикутна зірка за релігійними канонами є емблемою диявола). Та й команда українська починається з вістового, четника, роєвого, поручика, сотника, курінного, а вже потім – полковник і таке інше. Зверніть увагу: армії сусідніх держав – Молдови, Румунії, Угорщини, Словакії, Чехії, Польщі давно мають національну військову форму. А от Україна, Білорусь, Казахстан, Узбекистан, Таджикистан використовують російську.

Український військовий стрій повинен починатися з головних уборів – мазепинки і кашкета-петлюрівки. У фільмі "Стара фортеця" показують українських студентів у петлюрівках. То коли ж Українська армія буде українською? Головне, як на мене, позбутися московських фуражок з червоними обручами, в яких наші солдати нагадують піхоту чилійського диктатора.

Щодо мови. В Україні живуть близько 8 мільйонів росіян, а це приблизно 20 відсотків населення нашої держави. Вони буцімто прагнуть другої державної мови. Як на мене, нашим чиновникам слід брати приклад з Канади. Там є провінція Квебек, де мешкають переважно французи, і були спроби відколотися, але нічого з того не вийшло. Наразі діти у Квебеку вивчають і рідну французьку, і обов'язково дрежавну англійську. І всі чиновники розмовляють англійською. Для порівняння: серед нашого чиновництва ледве набереться 20 відсотків, які постійно послуговуються державною українською мовою. Гнати треба таких у шию з вовчими білетами, щоб ніде більше на роботу не могли влаштуватися...

Якщо в міліції й армії офіцери розмовляють російською, то звільняти треба таких, а натомість приймати молодих, які добре володіють українською мовою.

Наступне питання: де наша, українська, Служба Безпеки? Чому не арештовує російських фашистів у Криму? Нині лише у Севастополі, за даними інтернет-видань, мешкають до 150 тисяч громадян з російськими паспортами. Ми вже бачили, як москалі напали на Грузію, прикриваючись "защітой рускіх граждан". То незабаром вони можуть напасти й на Крим і знову віщатимуть про "защіту рускіх". То чому наша Служба Безпеки дозволяє російським вербовщикам таємно видавати російські паспорти? Якщо росіяни в Криму так прагнуть всього російського, то допоможіть їм виїхати в Росію. І взагалі, слід нагадати росіянам, що Крим – це татарська земля, а державною мовою там має бути українська і рідна для автохтонного народу татарська, адже москалі в Україні – лише діаспора, а корінна нація – українці. Також потрібно припинити практику прописки уродженців Росії у Криму, які після завершення служби не хочуть повертатися до Росії, а намагаються залишитися на півострові. Криму потрібно повернути статус області, як це було колись, та призначити там прокурором, очільником міліції українських патріотів. Слід замінити також офіцерський склад, аби молоді патріоти могли тримати порядок. Якщо хтось надумає махати російськими прапорами – арешт або відчутний штраф. Бо безкарність у цьому випадку надто дорого коштує українській нації...

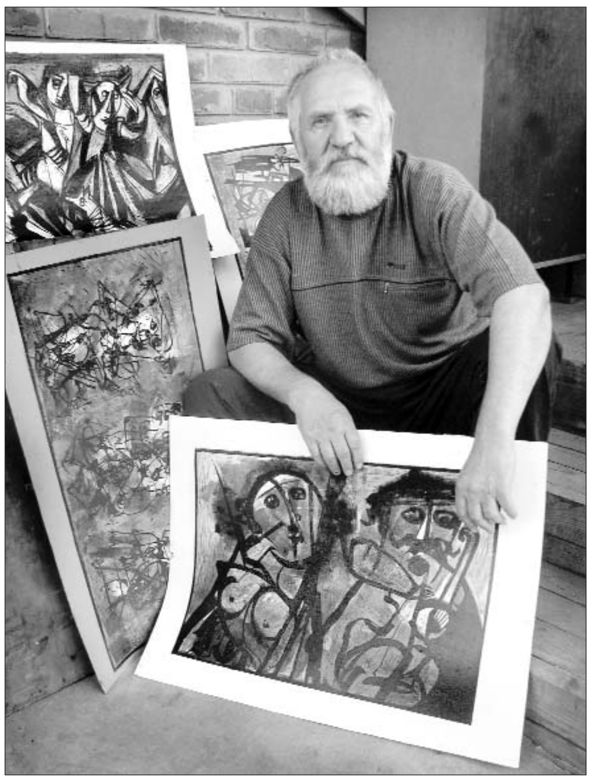
село Торговиця,
Івано-Франківщина

МИСТЕЦТВО

Харківського художника Петра Мося знають в Україні й далеко за її межами як одного з найкращих сучасних керамістів. Базуючись на народній міфології й колористиці, він зумів створити з глини справжній художній світ – досконалий і неповторний. Одначе на ювілейній виставці до свого шістдесятиріччя, яка нещодавно відкрилася в Харківському художньому музеї, Петро Філонович представив не лише кераміку, а й іншу вражаючу грань свого таланту – графіку.

АРХЕТИПИ ПЕТРА МОСЯ

Тетяна ЛИТОВКО, мистецтвознавець

Перші графічні роботи у творчості вже сформованого художника-кераміста Петра Мося з'явились 1983 року. Звертання до цього виду мистецтва, як зізнався сам майстер, спершу було вимушеним, зумовленим його затяжною хворобою. Однак саме з цього часу аркуші монотипій, а згодом і книжкові ілюстрації, стали невід'ємною частиною творчості і зайняли далеко не другорядне місце.

Зрештою, більшість персональних виставок Петра Філоновича представляли як кераміку, так і графічні твори, засвідчуючи їхню стилістичну єдність, визначену синтетичними підходами до розуміння творчості та універсальністю таланту художника. Це дозволило майстрові у своїх пластичних та графічних творах відшукати єдиний підхід до формоутворення. При цьому його керамічні композиції наділені рисами станковості, а ритміко-пластичний лад його графіки позначено декоративністю. Мова мистецтва Петра Мося здатна окреслити глибоко драматичні біблійні образи, відтворити чуттєву красу античних богинь і у варіативних фольклорних, язичницьких мотивах зосередитися на віковічних архетипах.

Сільські оповідки-байки, таємничі казки, почуті від діда Івана, дитинство – не спогади, а радше його відчуття, не втрачені в житті "дорослому", – це те, що визначає змістовий, глибинний аспект творчості. Сюжети керамічних композицій прочитуються в графічних роботах, але це прочитання іншого рівня, воно виконує інші завдання. Звертаючись до віддалених у часі й просторі тем, художник несподівано відшукує їхню внутрішню, кровну спорідненість із національною культурою. Античні й біблійні герої, з множинністю образних втілень у мистецтві різних народів, волею митця набувають духовного зв'язку з українською культурою, зберігаючи при цьому всю повноту своєї вікової естетичної спадщини.

Графіка проходить ті ж стадії розвитку, що й кераміка – від оповідної, сповненої деталізації розгорнутости сюжету до експресивної лаконічності форми, наділеної рисами знаку, архетипу. Варто зауважити, що технічною основою його графіки є багатошаровий друк, який не має тиражних можливостей. Чорно-білі монотипії 1990 року побудовані на поєднанні сюжетної деталізації, характерної для ранніх робіт Петра Мося, й застосуванні відомих композиційних схем. Формальне вирішення цих творів тяжіє до пластики наївного мистецтва народної картини та особливо до зображення простолюду в середньовічній Європі. Нескладна, мужицька фігура Христа ("Христос у пустелі", 1990) – втілення відчаю, емоційного надриву, де так багато земного, що провіщення месійного часу стає нездійсненною мрією, а духовний агон Бога та сатани набуває ознак вічності і входить у життя кожної людини. У тому ж 1990 році у творах Петра Мося з'являється колір, який загострює образно-емоційне сприйняття його графіки. Характер колориту в композиціях розмаїтий. Він може бути ніжно-мерехтливим, здатним передати крихке тремтіння зорі чи в енергійній локальності кольорових відносин відтворити біль, пристрасть.

Потяг художника до великих форм відповідає його таланту, здатності до створення масштабних композицій. Це знайшло своє втілення в монументальних керамічних панно "Космос" та "Робітник" (1985), що декорують фасад Будинку космонавтів у Звьоздному (Росія). Потужні, лаконічні об'єми його кераміки постають ніби оболонкою, що стискає і стримує внутрішній простір. Складається враження напруженої поверхні, що готова вибухнути. Ця асоціація з'являється і тоді, коли бачиш аркуші з серії "Дідові казки" 1992 року. Тут графічна форма розсипається на численні складові, що заповнюють художню площину і перетворюють композицію на дивовижний калейдоскоп, де уява вимальовує множину мінливих картин і лише зусилля повертає авторські обриси сюжету.

Інша частина поліхромних естампів ("Музиканти", 1994; "Викрадення Європи", 1994), зберігаючи абрис зображення, уподібнює формальний простір і тло кристалічному нашаруванню площин. Поєднання ж чорного контуру та чистого кольору змушує поверхню аркуша загадково світитись, вібрувати, що надає їй схожості з вітражем.

Світле почуття кохання передане в графічних образах пристрасних красунь, бажаних, недосяжних, божественних. У художника ця тема звучить по-особливому – урочисто й водночас утаємничено, а створені образи-символи відтворюють незайману красу Зорі, грацїйну чуттєвість Європи, жертовність Марії.

Останнім часом Петро Мось звернувся до портретної графіки. Його персонажі – передусім харківські художники. Образно-пластичну структуру цих портретів побудовано на прагненні наблизити зображення до реальності, і це зумовлює іншу стилістику. При цьому незмінними залишаються темпераментний малюнок, яскравість образних характеристик та декоративність кольорового вирішення.

Художній світ Петра Мося багатоплановий, розмаїтий, напрочуд образний і поетичний. Його мистецтво вирізняється внутрішньою гармонією та правдивим відчуттям духовної спорідненості з національною культурою.

ВІД АВТОРА

ТАНЦІ НА СЛЬОЗАХ

Наталка ПОЗНЯК-ХОМЕНКО, письменниця

21 вересня на каналі "1+1" стартувало нове танцювальне шоу "Танцюю для тебе". Після оглушливого успіху трьох сезонів "Танців з зірками" сподіватися, що канал відмовиться від експлуатації такої благодатної теми просто не випадало. Тому всі з нетерпінням чекали на продовження. Тим більше, що в ефірі промайнув натяк на те, що продовження таки буде. Але яким воно буде – залишалося таємницею.

І ось – карти розкриті. Цього разу продюсери програми зробили ставку на безпрограшний варіант – на сентиментальність і милосердя, які в наш час тільки й рятують душу у світі безпросвітного цинізму і розрахунку. Учасниками шоу тепер стали не просто зірки естради чи театру, яких ми любимо і вболіваємо, але для яких умовна поразка в шоу нічого, крім враженого самолюбства, по-суті, не означала, а прості люди, які вийшли на паркет з єдиною метою: допомогти своїм рідним у здійсненні їхньої заповітної мрії. А мрії в кожного не із розряду відпустки на Канарах чи білого лімузину під під'їздом. Андрій Матвієнко шукає гроші на операцію для своєї похресниці, яка катастрофічно втрачає зір, Олександр Гладун хоче допомогти дівчинці, яка, рятуючи свою сестричку з пожежі, страшенно обгоріла сама (до речі, сестричка таки задихнулася, а дівчинка залишилася сиротою), Марат Нудель прагне втілити мрію своєї тітки Рівілі допомогти дітям, хворим на лейкоз. У кожного героя – своя історія, від якої сльози навертаються на очі, а рука мимоволі тягнеться до мобільного, щоб набрати номер і голосувати, голосувати, голосувати...

Одного тільки не врахували організатори шоу. А може, підраховуючи прибутки від отриманих СМС та реклами, яка, враховуючи обмеження в часі через прямий ефір, буде у цій безперечно найрейтинговішій програмі справді на вагу золота, навіть не замислилися над цим. Протягом восьми тижнів ми будемо спостерігати не лише як крок за кроком один із учасників наближатиметься до здійснення найзаповітнішої мрії близької йому людини, а й за тим, як тиждень за тижнем лускатимуть, як мильні бульбашки, мрії інших семи учасників. Адже хоч скільки б СМС ми надіслали за того чи того учасника, усі вони підуть у залік організаторів шоу. А переможець буде лише один.

У 30-х роках, у часи "великої депресії", в Америці був організований танцювальний марафон, у якому парі-переможцю було обіцяно велику суму. Більше місяця вся Америка стежила за тупцюванням виснажених пар на паркеті і за тим, як одного за одним непритомних учасників виносили геть. Що з ними сталося більше нікого не цікавило – Америка любить тільки переможців. Пізніше, у 1969 році, цей сюжет ліг в основу відомого фільму Сінді Поллака "Загнаних коней пристрілюють, чи не так?".

На шоу "Танцюю для тебе" ніхто нікого пристрілювати не буде в прямому сенсі. Однак образно саме це відбуватиметься з учасниками шоу, які вибуватимуть, адже для більшості з них участь у проекті – останній шанс допомогти ближньому.

Нам же лишається сподіватися, що їхні партнери – зірки естради та спорту, які на початку програми клялися "зробити все, що в їхніх силах, для здійснення мрії", – справді дотримають слова і після вибуття з шоу застосують всі свої можливості (які дещо більші, ніж у "пересічного українця") для реалізації задуманого. Інакше гріш ціна і таким клятвам, і таким шоу.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715

Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"

Замовлення №

Наклад 7 000 примірників

Ціна договірна